

Guió Audiovisual de Ficció

Codi: 103065
Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: Rosa Maria Palencia Villa
Correu electrònic: RosaMaria.Palencia@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Prerequisits formatius:

1. Haver cursat l'assignatura Narrativa Audiovisual de 1er de Grau
2. Coneixements bàsics de la història del cinema
3. Coneixements bàsics de llenguatges audiovisuals
4. Coneixements bàsics de la història dels mitjans

Les classes teòriques s'imparteixen en castellà i les pràctiques, en castellà i català. En alguns casos amb suport audiovisual en anglès.

Objectius

Bloc formatiu: Matèria

L'assignatura forma part de la matèria de "Narrativa Audiovisual", que "Proporciona els fonaments bàsics per la construcció de missatges audiovisuals a partir de les distintes teories narratives, de la dramatúrgia i de la naturalesa expressiva dels llenguatges audiovisuals. Aquesta matèria aporta també coneixements sobre les tècniques i els models específics per la creació de guions en els diferents mitjans audiovisuals, segons gèneres i formats" (Memòria de Grau en Comunicació Audiovisual aprovat per l'ANECA).

La matèria de Narrativa Audiovisual al grau en Comunicació Audiovisual, està formada per les següents assignatures:

- Narrativa audiovisual: 1er Curs - 2on. semestre
- Guió audiovisual de ficció: 2on. Curs - 1er. semestre
- Guió audiovisual de no ficció: 3er. Curs - 1er. semestre

Rellevància de l'assignatura

L'assignatura proveeix l'alumne d'eines, tant teòriques com pràctiques, per a la creació de guions de ficció radiofònics, televisius i cinematogràfics.

Suposa el següent esglaió en el desenvolupament de la matèria que més tard continuarà amb la resta d'assignatures de guió. La rellevància de l'assignatura prové també del fet que la formació com a guionista audiovisual és una de les més freqüents sortides professionals pels graduats (abans llicenciats) en Comunicació Audiovisual, segons consta en totes les dades oficials disponibles, com ara L'observatori de graduats (UAB) i el Libro Blanco Títulos de Grado en Comunicación (ANECA, 2005).

Objectius formatius:

- Conèixer i entendre els conceptes teòrics fonamentals per la creació de guions audiovisuals.
- Analitzar críticament productes de ficció radiofònica, televisiva i cinematogràfica des de la seva perspectiva narrativa.
- Relacionar i aplicar els conceptes teòrics i tècnics en la creació de guions de ficció radiofònics, televisius i cinematogràfics.
- Reflexionar críticament sobre la situació de les dones tant a dins de la indústria audiovisual com en la seva representació a la ficció audiovisual.

Competències

- Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
- Aplicar les habilitats narratives i expositives específiques dels continguts audiovisuals.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Demostrar esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
2. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
3. Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
4. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
7. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
8. Desenvolupar una sensibilitat estètica per a la creació de productes audiovisuals.
9. Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
10. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
11. Gestionar el temps de manera adequada.
12. Idear, planificar i desenvolupar qualsevol projecte de comunicació.
13. Promoure innovacions en la confecció de narratives audiovisuals.
14. Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Continguts

1. Guió de ficció i narrativa audiovisual
 1. Història, discurs, trama, relat
 2. Característiques del relat audiovisual
 3. Peculiaritats i diferències entre el guió radiofònic i el guió audiovisual
 4. El guió com a eina
2. El camí del guió
 1. Idea
 2. Sinopsi
 3. Tractament
 4. Escaleta
 5. Guió literari
3. Els materials del guió de ficció: radiofònic, televisiu i cinematogràfic
 1. Tema i premisa
 2. Personatges
 3. Diàlegs
4. L'estructura del guió audiovisual
 1. La unitat dramàtica
 2. conflicte i estructura
 3. Tipus d'estructura
 4. Espai i temps
5. Personatge(s)
 1. Personatge(s) i estructura
 2. Personatge(s) i estereotips de gènere
 3. Personatge (s) i diàlegs
6. Recursos Narratius
 1. Punt de vista
 2. Ironia dramàtica
 3. Gestió del coneixement
 4. Sembrat i conseqüent

Metodologia

L'assignatura té dues vessants diferenciades: la teoria i la pràctica. Es tracta d'una assignatura teòrica amb pràctiques de laboratori (TPL). El treball es desenvolupa mitjançant classes teòriques, seminaris i activitats pràctiques. Les primeres són classes magistrals dialogades amb suport audiovisual, a les quals s'espera la participació de l'alumnat. Aquestes classes teòriques es desenvolupen en una mateixa aula amb el grup sencer, d'acord amb el calendari que s'especifica i sota la direcció d'una professora de teoria.

Tant els seminaris com les pràctiques de laboratori es desenvolupen en 3 subgrups del total de l'alumnat matriculat en aules diferenciades, cada subgrup sota la direcció d'un(a) professor(a).

Cada seminari tractarà d'un tema específic i s'espera de l'alumnat la seva participació per la qual cosa es demanarà una lectura i/o visionat previ. L'absència a seminaris, malgrat sigui justificada, serà penalitzada en la nota respectiva.

Les pràctiques consisteixen en treball a l'aula de temes específics dels continguts.

Les tutories són imprescindibles pel seguiment dels projectes objecte d'avaluació.

Les activitats autònomes de l'alumnat són igualment imprescindibles per aconseguir els objectius d'aprenentatge.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			

Classes teòriques	15	0,6	6, 8, 12, 13
Pràctiques	22,5	0,9	1, 2, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13
Seminaris	15	0,6	6, 8, 10, 12, 13, 14
Tipus: Supervisades			
Tutories	7,5	0,3	2, 7, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Cerca d'informació	8	0,32	5, 11
Estudi personal, anàlisi de productes i redaccio de treballs	44,5	1,78	2, 5, 7, 11
Lectures i visionats	30	1,2	2, 8, 10, 11, 13

Avaluació

El sistema d'avaluació continuada està integrat per tres parts diferenciades, cadascuna de les quals s'ha d'aprovar per a superar l'assignatura:

- a) Examen teòric: 30%
- b) Treballs pràctics: 49%
- c) Intervenció i participació als seminaris: 21%

Els criteris d'avaluació estan relacionats amb els resultats d'aprenentatge així com amb els indicadors de qualitat específics que es determinaran oportunament per a cada evidència avaluable.

Les darreres tres setmanes del curs es dedicaran a activitats de reavaluació, a les quals es podran acollir els estudiants que compleixin les següents condicions:

- a) Que no hagin tingut més de dues absències a les classes teòriques ni més de dues absències a la resta d'activitats dirigides (seminaris o pràctiques).
- b) Que hagin obtingut una nota entre 3 i 4,9 a l'examen teòric.
- c) Els projectes pràctics avaluables de grup no es poden recuperar.

És imprescindible aprovar l'examen teòric i els treballs pràctics per a aprovar l'assignatura.

L'absència a qualsevol seminari, malgrat sigui justificada, serà penalitzada en la nota respectiva.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen teòric	30%	2	0,08	7, 8, 12, 13
Exposició del projecte final	49%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Participació i intervenció en seminaris	21%	2,5	0,1	1, 2, 6, 7, 10, 11, 13

Bibliografia

Bàsica

- CARRIÈRE J. C. y BONITZER P. (1998) Práctica del guión cinematográfico. Ed Paidós, Barcelona (2ª edición)
- CHION, M. (1995) Cómo se escribe un guión. Editorial Cátedra. Signo e imagen. Madrid. 6ª edición.
- FIELD, Syd (1997) Prácticas con 4 guiones. Madrid, Plot Ediciones.
- LOPEZ IZQUIERDO, Javier (2009) Teoría del guión cinematográfico. Lectura y escritura. Madrid. Ed Síntesis.
- MC KEE, R. (1997) El Guión: sustancia, estructura, estilo y principios de la escritura de guiones. Barcelona, Ed Alba.
- ORTIZ M. A. Y Volpini, F. (1995) Diseño de programas de radio. Barcelona, Paidós.
- SÁNCHEZ-ESCALONILLA, A. (2001) Estrategias del guión cinematográfico. Barcelona, Ed. Ariel Cine.
- RODERO, Emma y SOENGAS, Xose (2010) Ficción radiofónica: Cómo contar una historia en la radio. Madrid. Instituto Oficial de RTVE
- TUBAU, Daniel (2007) Las paradojas del guionista. Reglas y excepciones en la práctica del guión. Barcelona, Ed. Alba.
- VALE, E. (1991) Técnicas del guión para cine y televisión. Barcelona, Editorial Gedisa.
- VANOYE, F. (1992) Guiones modelo. Modelos de guión. Barcelona, Editorial Paidós.

Complementària

- BAREA P. Y MONTALVILLO R. (1992) Radio: redacción de guiones. Bilbao Universidad del País Vasco.
- CARRIÈRE, J. C. (2001) El contador de historias en Vilches (Comp.) Taller de Escritura para Cine. Barcelona Ed. Gedisa,.
- CASCAJOSA VIRINO, Concepción. (2007) La caja lista: televisión norteamericana de culto. Barcelona. Ed. Laertes.
- CASCAJOSA VIRINO, Concepción. (2005) Prime Time. Las mejores series de la televisión americanas. De CSI a Los Soprano. Madrid, Calamar Ediciones.
- COLE H. R. y. HAAG Judith H (1989) The Complete Guide to Standard Script Formats: Part 1 y The Complete Guide to Standard Script Formats: Part 2, Taped Formats for Television, California. The Screenplay, CMC,
- COMPARATO, d. (1989) El guió: art i tècnica d'escriure per al cinema i la televisió. Institut Català de Noves Professions. Barcelona. Publicacions de la U A B.
- COOPER P. y DANCYGER K. (1994) El guión del cortometraje. Madrid, IORTV.

Associacions professionals

- Federation Screenwriters Europe <http://www.scenaristes.org/>
- Writers Guild of America (WGA) <http://www.wga.org/>
- Foro de Asociaciones de Guionistas Audiovisuales <http://www.sindicatoguionistas.org/>
- Associació de Guionistes de Catalunya <http://www.guionistes.cat/>

Escriptors de l'Audiovisual Valencià <http://www.edav.es/>

Asociación Galega de Guionistas (AGAG) <http://www.culturagalega.org/avg/index.php>

Autores Literarios en Medios Audiovisuales (ALMA) <http://www.asociacionalma.es/>

Altres recursos en línia

Sociedad General de Autores y Editores (SGAE) <http://www.sgae.es/>

Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA) <http://www.damautor.es/>

El Portal del Guión <http://www.abcgionistas.com/>

Programa MEDIA http://ec.europa.eu/culture/media/index_en.htm

GARCIA SERRANO, Federico (2009) Las técnicas del "pitching" en el mercado audiovisual español: del "caramelo" al guión. En Congreso Internacional Brand Trends, 16/02/2009, Disponible en Biblioteca Universidad Complutense <http://eprints.ucm.es/8577/> ó http://eprints.ucm.es/8577/1/Pitching_del_caramelo_al_guion.pdf